

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia 2011 r.

**w sprawie dodatkowych ograniczeń w zakresie prowadzenia działalności lokacyjnej
przez fundusze emerytalne**

Na podstawie art. 155 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 34, poz. 189, Nr 127, poz. 858 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 75, poz. 398) zarządza się, co następuje:

§ 1. Obligacje i inne dłużne papiery wartościowe, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 11 i 12 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, zwanej dalej „ustawą”, powinny być zabezpieczone co najmniej w jeden z następujących sposobów:

- 1) ustanowienie zastawu rejestrowego lub hipoteki na nieruchomości pod warunkiem, że fundusz będzie miał pierwszeństwo zaspokajania swoich roszczeń z zastawu rejestrowego lub hipoteki przed innymi wierzycielami;
- 2) udzielenie nieodwołalnej gwarancji lub poręczenia przez bank krajowy, w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.¹), posiadający kapitał własny w wysokości nie niższej niż równowartość 50.000.000 euro w walucie polskiej;
- 3) udzielenie gwarancji lub poręczenia przez Skarb Państwa;
- 4) udzielenie nieodwołalnej gwarancji lub poręczenia przez bank zagraniczny, instytucję kredytową lub międzynarodową instytucję finansową, mające siedzibę w państwach będących członkami OECD, posiadające kapitał własny w wysokości nie niższej niż równowartość 50.000.000 euro;
- 5) udzielenie gwarancji lub poręczenia przez jednostki samorządu terytorialnego;
- 6) udzielenie nieodwołalnej gwarancji lub poręczenia przez podmiot posiadający ocenę na poziomie inwestycyjnym, nadaną przez wyspecjalizowaną agencję ratingową, uznaną na międzynarodowym rynku kapitałowym;
- 7) posiadanie przez emisję oceny, o której mowa w pkt 6.

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 126, poz. 1070, Nr 141, poz. 1178, Nr 144, poz. 1208, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1385, Nr 169, poz. 1387 i Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 60, poz. 535, Nr 65, poz. 594, Nr 228, poz. 2260, Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 64, poz. 594, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 121, poz. 1264, Nr 146, poz. 1546 i Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 85, poz. 727, Nr 167, poz. 1398 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 157, poz. 1119, Nr 190, poz. 1401 i Nr 245, poz. 1775, z 2007 r. Nr 42, poz. 272 i Nr 112, poz. 769, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056, Nr 192, poz. 1179, Nr 209, poz. 1315 i Nr 231, poz. 1546, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 42, poz. 341, Nr 65, poz. 545, Nr 71, poz. 609, Nr 127, poz. 1045, Nr 131, poz. 1075, Nr 144, poz. 1176, Nr 165, poz. 1316, Nr 166, poz. 1317, Nr 168, poz. 1323 i Nr 201, poz. 1540 oraz z 2010 r. Nr 40, poz. 226, Nr 81, poz. 530, Nr 126, poz. 853, Nr 182, poz. 1228 i Nr 257, poz. 1724.

§ 2. 1. W przypadku lokat aktywów funduszu w akcje, prawa do akcji, prawa poboru i kwity depozytowe, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 4-6 i 13c ustawy, lokaty funduszu nie mogą stanowić więcej niż 10 % jednej emisji, a gdy udział papierów wartościowych spółki w aktywach funduszu nie przekracza 1 %, lokaty funduszu mogą stanowić nie więcej niż 20 % jednej emisji akcji spółki. Suma aktywów funduszu ulokowanych w emisjach akcji spółek, w których lokaty funduszu stanowią więcej niż 10 % jednej emisji akcji, nie może stanowić więcej niż 5 % wartości aktywów tego funduszu. W przypadku lokat aktywów funduszu w kategoriach lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 7 ustawy, lokaty funduszu nie mogą stanowić więcej niż 35 % jednej emisji.

2. Jeżeli pomiędzy papierami wartościowymi różnych emisji, ale tego samego emitenta, nie występują żadne różnice w zakresie uprawnień przysługujących ich posiadaczom, ograniczenie, o którym mowa w ust. 1, stosuje się łącznie do tych wszystkich emisji.

3. Łączna wartość lokat aktywów funduszu ulokowanych w listach zastawnych jednego emitenta albo dwóch lub większej liczby emitentów, będących podmiotami związanymi, nie może przekroczyć 10 % wartości tych aktywów.

4. Koszty zakupu akcji nowej emisji, do których uprawniają prawa poboru, są uwzględniane przy stosowaniu ograniczeń lokat aktywów funduszu w kategoriach lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 4-6 ustawy.

§ 3. Lokaty aktywów funduszu w kategoriach lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 5, 7-8 i 13c ustawy, mogą stanowić łącznie nie więcej niż 20 % wartości aktywów tego funduszu.

§ 4. 1. Łączna wartość lokat aktywów funduszu ulokowanych w niepublicznych certyfikatach inwestycyjnych emitowanych przez fundusze inwestycyjne zamknięte może stanowić łącznie nie więcej niż 5 % wartości aktywów funduszu, przy czym nie więcej niż 1 % wartości aktywów funduszu może być ulokowane w niepublicznych certyfikatach inwestycyjnych wyemitowanych przez jeden fundusz inwestycyjny zamknięty.

2. Fundusz nie może nabywać niepublicznych certyfikatów inwestycyjnych emitowanych przez fundusz inwestycyjny zamknięty, którego statut stanowi, że certyfikat inwestycyjny może być wydany uczestnikowi funduszu, który nie opłacił w całości jego ceny emisyjnej.

§ 5. 1. Aktywa funduszu nie mogą być lokowane w banku, który jest:

- 1) akcjonariuszem towarzystwa zarządzającego funduszem;
- 2) podmiotem związanym w stosunku do towarzystwa;
- 3) podmiotem związanym w stosunku do akcjonariuszy towarzystwa.

2. Fundusz nie może zawierać z podmiotami, o których mowa w ust. 1, umów lub dokonywać innych czynności prawnych związanych z lokowaniem aktywów funduszu.

3. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1 i 2, nie dotyczy lokat w depozytach bankowych o terminie zapadalności nie dłuższym niż 14 dni, o łącznej wartości nie większej niż 2 % wartości aktywów funduszu.

4. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 2, nie dotyczy świadczenia usług w ramach działalności maklerskiej w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2010 r. Nr 211, poz. 1384 i Nr 182, poz. 1228).

5. Fundusz nie może nabywać jednostek uczestnictwa zbywanych przez fundusze inwestycyjne otwarte lub specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte, lub certyfikatów inwestycyjnych emitowanych przez fundusze inwestycyjne zamknięte, zarządzane przez towarzystwo funduszy inwestycyjnych, którego akcjonariuszami są akcjonariusze powszechnego towarzystwa zarządzającego funduszem lub podmioty z nimi związane.

6. Fundusz nie może nabywać tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucję wspólnego inwestowania mającą siedzibę w państwach będących członkami OECD lub innych państwach, określonych w ogólnym zezwoleniu przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych, jeżeli akcjonariuszami (udziałowcami) tej instytucji są akcjonariusze powszechnego towarzystwa zarządzającego funduszem lub jednostki dominujące w stosunku do tych akcjonariuszy w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 37 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, Nr 157, poz. 1241 i Nr 165, poz. 1316 oraz z 2010 r. Nr 47, poz. 278).

§ 6. Aktywa funduszu emerytalnego nie mogą być lokowane w instrumenty finansowe, których wartość w istotnym stopniu zależy od wartości instrumentów finansowych objętych zakazem nabywania przez fundusz emerytalny.

§ 7. W celu obliczenia maksymalnej części aktywów funduszu w poszczególnych kategoriach lokat, dla celów ustalenia zgodności z obowiązującymi ograniczeniami, do wartości dłużnych papierów wartościowych zalicza się wartość naliczonych odsetek na dzień wyceny.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 maja 2011 r.²

Prezes Rady Ministrów

² Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 lutego 2004 r. w sprawie określenia maksymalnej części aktywów otwartego funduszu emerytalnego, jaka może zostać ulokowana w poszczególnych kategoriach lokat, oraz dodatkowych ograniczeń w zakresie prowadzenia działalności lokacyjnej przez fundusze emerytalne (Dz. U. Nr 32, poz. 276 i Nr 175, poz. 1814 oraz Dz. U. z 2006 r. Nr 13, poz. 91), które utraciło moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 25 marca 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 75, poz. 398).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

1. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje akt normatywny.

Zakres podmiotowy oddziaływania regulacji obejmuje:

- członków OFE oraz ubezpieczonych w FUS;
- OFE oraz zarządzające nimi powszechnie towarzystwa emerytalne;
- Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie.

2. Omówienie wyników konsultacji.

Ze względu na wejście w życie z dniem 1 maja 2011 r. zasadniczych dla przedmiotowego aktu wykonawczego regulacji ustawy z dnia 25 maja 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 75, poz. 398) projekt rozporządzenia był przedmiotem skróconych konsultacji społecznych. Projekt został przekazany do uzgodnień międzyresortowych oraz do konsultacji z następującymi podmiotami:

- Komisja Nadzoru Finansowego,
- Narodowy Bank Polski,
- Giełda Papierów Wartościowych,
- Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
- Najwyższa Izba Kontroli,
- Rzecznik Praw Obywatelskich,
- Główny Urząd Statystyczny,
- Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych,
- Polska Izba Ubezpieczeń,
- Rzecznik Ubezpieczonych,
- Izba Gospodarcza Towarzystw Emerytalnych,
- Związek Banków Polskich,
- Związek Maklerów i Doradców,
- Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami.

Uwzględnione uwagi zostały przyjęte w niniejszym rozporządzeniu.

Nie uwzględniona została, zgłoszona przez Izbę Gospodarczą Towarzystw Emerytalnych, uwaga odnośnie do powtórzenia treści *rozporządzenia z dnia 3 lutego 2004 r. w sprawie określenia maksymalnej części aktywów otwartego funduszu emerytalnego, jaka może zostać ulokowana w poszczególnych kategoriach lokat, oraz dodatkowych ograniczeń w zakresie prowadzenia działalności lokacyjnej przez fundusze emerytalne* w § 2 niniejszego rozporządzenia i pozostawieniu w nim nie zmienionego limitu. Należy odrzucić uwagę odnośnie do utrzymywania, rzekomo unikalnego w prawie dotyczącym papierów wartościowych, limitu zaangażowania na poziomie pojedynczej emisji, oraz odnośnie do braku wyliczeń oraz przesłanek, które uzasadniałyby limit na poziomie 10 % oraz ograniczenie na poziomie 1 % WAN dla spółek, gdzie limit 10 % jest przekroczony.

W związku z powyższym, odrzuca się proponowane przez IGTE zwiększenie limitu do 20 % ogólnej liczby głosów w spółce publicznej, jako stanowiące zbyt duże ryzyko inwestycyjne. Należy zaznaczyć, iż w przypadku funduszy inwestycyjnych, oszczędzanie w których - w przeciwieństwie do systemu OFE - ma charakter całkowicie dobrowolny, podobne limity zostały ustanowione na poziomie niższym. Zgodnie z art. 96 ust. 1 *ustawy o funduszach inwestycyjnych* fundusz inwestycyjny otwarty nie może lokować więcej niż 5 % wartości swoich aktywów w papiery wartościowe lub instrumenty rynku pieniężnego wyemitowane

przez jeden podmiot. W myśl art. 96 ust. 3 tej *ustawy* powyższy limit może być zwiększony do 10 %, jeżeli łączna wartość lokat w papiery wartościowe i instrumenty rynku pieniężnego podmiotów, w których fundusz ulokował ponad 5 % wartości aktywów, nie przekroczy 40 % wartości aktywów funduszu oraz gdy statut funduszu to przewiduje. Ponadto, zgodnie z art. 104 ust. 1 tej *ustawy*, fundusz inwestycyjny otwarty nie może nabyć papierów wartościowych dających więcej niż 10 % ogólnej liczby głosów w którymkolwiek organie emitenta tych papierów.

W związku z powyższym, za niewystarczające uznaje się - jako uzasadnienie tej zmiany - argumenty IGTE, że utrzymywanie limitu zaangażowania na poziomie udziału w jednorodnej emisji jest limitem sztucznym i lepiej zastąpić go odniesieniem do udziału np. w kapitale zakładowym spółki czy głosach na walnym zgromadzeniu spółki.

3. Przedstawienie wyników analizy wpływu aktu normatywnego w szczególności na:

- sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego:

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na obciążenia budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

- rynek pracy:

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje żadnych istotnych zmian na rynku pracy.

- konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw:

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje żadnych istotnych zmian w tej dziedzinie.

- sytuację i rozwój regionalny:

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje żadnych istotnych zmian w tej dziedzinie.

4. Wskazanie źródeł finansowania.

Projekt rozporządzenia nie pociąga za sobą obciążeń budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

UZASADNIENIE

Rozporządzenie realizuje delegację zawartą w art. 155 ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, uprawniającą Radę Ministrów do określenia dodatkowych ograniczeń w zakresie prowadzenia działalności lokacyjnej przez fundusze emerytalne, mając na uwadze ochronę interesów członków funduszy.

W związku z uchwaleniem przez Sejm RP w dniu 25 marca 2011 r. ustawy o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 75, poz. 398), wprowadzającej stopniowe zwiększanie maksymalnej części aktywów otwartych funduszy, jaka może być ulokowana w instrumentach udziałowych, wymienionych w art. 141 ust. 1 pkt 4 i 6 ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, zaistniała konieczność opracowania rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie dodatkowych ograniczeń w zakresie prowadzenia działalności lokacyjnej przez fundusze emerytalne.

Proponuje się utrzymanie przepisów stanowiących, iż zdematerializowane, zgodnie z przepisami ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, obligacje emitowane przez inne podmioty niż jednostki samorządu terytorialnego, ich związki, miasto stołeczne Warszawa, które zostały zabezpieczone w wysokości odpowiadającej pełnej wartości nominalnej i ewentualnemu oprocentowaniu, jak również inne niż zdematerializowane, zgodnie z przepisami ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, obligacje i inne dłużne papiery wartościowe emitowane przez inne podmioty niż jednostki samorządu terytorialnego, ich związki, miasto stołeczne Warszawa, które zostały zabezpieczone w wysokości odpowiadającej wartości nominalnej wraz z ewentualnym oprocentowaniem, powinny być zabezpieczone co najmniej w jeden z następujących sposobów:

- 1) ustanowienie zastawu rejestrowego lub hipoteki na nieruchomości pod warunkiem, że fundusz będzie miał pierwszeństwo zaspokajania swoich roszczeń z zastawu rejestrowego lub hipoteki przed innymi wierzycielami;
- 2) udzielenie nieodwołalnej gwarancji lub poręczenia przez bank krajowy, w rozumieniu ustawy - Prawo bankowe, posiadający kapitał własny w wysokości nie niższej niż równowartość 50.000.000 euro w walucie polskiej;
- 3) udzielenie gwarancji lub poręczenia przez Skarb Państwa;
- 4) udzielenie nieodwołalnej gwarancji lub poręczenia przez bank zagraniczny lub międzynarodową instytucję finansową, mające siedzibę w państwach będących członkami OECD, posiadające kapitał własny w wysokości nie niższej niż równowartość 50.000.000 euro;
- 5) udzielenie gwarancji lub poręczenia przez jednostki samorządu terytorialnego;
- 6) udzielenie nieodwołalnej gwarancji lub poręczenia przez podmiot posiadający ocenę na poziomie inwestycyjnym, nadaną przez wyspecjalizowaną agencję ratingową, uznaną na międzynarodowym rynku kapitałowym;
- 7) posiadanie przez emisję oceny, o której mowa w ww. pkt 6.

Nie uwzględniona została - zgłoszona podczas uzgodnień międzyresortowych przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych - uwaga dotycząca § 1 pkt 3 projektu, który rzekomo - poprzez wskazanie, iż obligacje i inne dłużne papiery wartościowe, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 11 i 12 ustawy, powinny być zabezpieczone poprzez udzielenie nieodwołalnej gwarancji lub poręczenia przez Skarb Państwa - skutkował będzie tym, iż Skarb Państwa nie udzieli gwarancji lub poręczenia dla innych niż polskie obligacje i innych dłużnych papierów wartościowych. Za bezzasadną należy uznać uwagę, iż w ten sposób przepis ten uniemożliwia lokowanie aktywów funduszu w inne niż polskie obligacje i inne papiery dłużne, i stanowi przeszkodę w swobodzie przepływu kapitału, a przez to jest niezgodny z prawem UE.

Kwestie dotyczące lokat zagranicznych OFE są bowiem regulowane postanowieniami art. 143 ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych. Ponadto należy zaznaczyć, iż przepisy *rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie ogólnego zezwolenia na lokowanie aktywów funduszy emerytalnych poza granicami kraju* bezpośrednio wskazują na możliwość lokowania w papiery skarbowe emitowane przez rządy lub banki innych niż RP państw określonych w zezwoleniu, tj. państw członkowskich UE oraz państw będących członkami OECD.

Uwzględniona została natomiast uwaga, iż § 1 pkt 4 rozporządzenia dopuszcza udzielanie gwarancji lub poręczeń przez banki krajowe, banki zagraniczne i międzynarodowe instytucje finansowe w rozumieniu *ustawy - Prawo bankowe* - odpowiednio art. 4 ust. 1 pkt 1, art. 4 ust. 1 pkt 2, art. 4 ust. 1 pkt 3 w zw. z pkt 7 tej *ustawy*, a nie dopuszcza udzielania takich gwarancji lub poręczeń przez instytucje kredytowe w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 17 tej *ustawy*, tj. banki mające siedzibę na terytorium jednego z państw członkowskich UE. W tym zakresie odpowiednio uzupełniono przepis § 1 pkt 4 projektu. Odrzucona została natomiast uwaga odnośnie do rzekomego wyłączenia możliwości udzielania gwarancji lub poręczeń przez oddziały instytucji kredytowych w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 18 *ustawy - Prawo bankowe*, oraz rzekomego naruszenia przez to swobód traktatowych i ich dyskryminującego charakteru. Należy bowiem zaznaczyć, iż instytucja kredytowa, o której mowa z art. 4 ust. 1 pkt 17 *ustawy - Prawo bankowe*, stanowi podmiot mający swoją siedzibę za granicą RP na terytorium jednego z państw członkowskich UE, i mogący prowadzić działalność transgranicznie, tj. na zasadzie swobody przepływu usług i kapitału, lub też poprzez oddział tej instytucji, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 18 tej *ustawy*, przy czym wszystkie umowy zawierane są na rzecz danej instytucji kredytowej, w związku z czym to ona poręcza lub udziela nieodwołalnej gwarancji.

Jednocześnie, z uwagi na to, iż ww. ustawa o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych wprowadza zwiększanie limitu lokat w instrumenty udziałowe do 90 % w 2034 r., proponuje się uchylenie § 3 *rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 lutego 2004 r. w sprawie określenia maksymalnej części aktywów otwartego funduszu emerytalnego, jaka może zostać ulokowana w poszczególnych kategoriach lokat, oraz dodatkowych ograniczeń w zakresie prowadzenia działalności lokacyjnej przez fundusze emerytalne*, określającego na 60 % wartości aktywów funduszu łączny limit lokat w instrumenty udziałowe, kwity depozytowe, certyfikaty inwestycyjne emitowane przez fundusze inwestycyjne zamknięte oraz jednostki uczestnictwa zbywane przez fundusze inwestycyjne otwarte i specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte. W związku z tą zmianą wprowadza się jednocześnie przepis, który będzie określał limit lokat otwartego funduszu w kategorii lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 5, 7-8 i 13c ustawy, na poziomie 20 % wartości aktywów funduszu.

Zachowane zostaje ograniczenie, iż lokaty funduszu w akcje, prawa do akcji, prawa poboru i kwity depozytowe nie mogą stanowić więcej niż 10 % jednej emisji, a gdy udział papierów wartościowych spółki w aktywach funduszu nie przekracza 1 %, lokaty funduszu mogą stanowić nie więcej niż 20 % jednej emisji akcji spółki. Suma aktywów funduszu ulokowanych w emisjach akcji spółek, w których lokaty funduszu stanowią więcej niż 10 % jednej emisji akcji, nie może przy tym stanowić więcej niż 5 % wartości aktywów funduszu. Jednocześnie, w przypadku lokat w certyfikatach inwestycyjnych emitowanych przez fundusze inwestycyjne zamknięte, lokaty te nie mogą stanowić więcej niż 35 % jednej emisji. W przypadku gdy pomiędzy papierami wartościowymi różnych emisji, ale tego samego emitenta, nie występują żadne różnice w zakresie uprawnień przysługujących ich posiadaczom, powyższe ograniczenie stosuje się łącznie do tych wszystkich emisji.

Łączna wartość lokat aktywów funduszu w listach zastawnych jednego emitenta albo dwóch lub większej liczby emitentów, będących podmiotami związanymi, nie może przy tym przekroczyć 10 % wartości tych aktywów.

Jednocześnie, koszty zakupu akcji nowej emisji, do których uprawniają prawa poboru, są uwzględniane przy stosowaniu ograniczeń lokat w instrumenty udziałowe.

Proponuje się ponadto wprowadzenie dodatkowych ograniczeń w działalności funduszy emerytalnych dotyczących lokat w niepubliczne certyfikaty inwestycyjne, poprzez określenie limitu inwestycyjnego na tego typu instrumenty finansowe na poziomie 5 % wartości aktywów funduszu, wraz z limitem 1 % na niepubliczne certyfikaty inwestycyjne emitowane przez jeden fundusz. Jednocześnie, proponuje się wprowadzenie zakazu nabywania niepublicznych certyfikatów inwestycyjnych emitowanych przez fundusz inwestycyjny zamknięty, którego statut stanowi, że certyfikat inwestycyjny może być wydany uczestnikowi, który nie opłacił w całości jego ceny emisyjnej. Niepubliczne certyfikaty inwestycyjne są kategorią o podwyższonym ryzyku inwestycyjnym związanym z niską płynnością certyfikatów, brakiem ich rynkowej wyceny oraz swobodami w zakresie polityki inwestycyjnej realizowanej przez fundusze inwestycyjne zamknięte, często w praktyce ukierunkowaną na osiągnięcie ponadprzeciętnych zysków przy bardzo dużym ryzyku inwestycyjnym.

Ponadto, proponuje się utrzymanie przepisu stanowiącego, iż aktywa funduszu nie mogą być lokowane w banku, który jest:

- 1) akcjonariuszem towarzystwa zarządzającego funduszem;
- 2) podmiotem związanym w stosunku do towarzystwa;
- 3) podmiotem związanym w stosunku do akcjonariuszy towarzystwa.

Fundusz nie może zawierać z powyższymi podmiotami umów lub dokonywać innych czynności prawnych związanych z lokowaniem aktywów. Ograniczenia te nie dotyczą przy tym lokat w depozytach bankowych o terminie zapadalności nie dłuższym niż 14 dni, o łącznej wartości nie większej niż 2 % wartości aktywów funduszu. Ograniczenie w zakresie zawierania umów lub dokonywania innych czynności prawnych związanych z lokowaniem aktywów nie dotyczy natomiast świadczenia usług w ramach działalności maklerskiej w rozumieniu ustawy o obrocie instrumentami finansowymi.

Fundusz nie może również nabywać jednostek uczestnictwa zbywanych przez fundusze inwestycyjne otwarte lub specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte, lub certyfikatów inwestycyjnych emitowanych przez fundusze inwestycyjne zamknięte, zarządzane przez TFI, którego akcjonariuszami są akcjonariusze PTE zarządzającego funduszem lub podmioty z nim związane.

Fundusz nie może ponadto nabywać tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucję wspólnego inwestowania mającą siedzibę w państwach będących członkami OECD lub w innych państwach, określonych w ogólnym zezwoleniu przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych, jeżeli akcjonariuszami (udziałowcami) tej instytucji są akcjonariusze PTE zarządzającego funduszem lub jednostki dominujące w stosunku do tych akcjonariuszy, w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 37 ustawy o rachunkowości.

Ponadto, proponuje się wprowadzenie dodatkowego ograniczenia w zakresie lokat w instrumenty finansowe, których wartość w istotnym stopniu zależy od wartości instrumentów finansowych objętych zakazem nabywania przez fundusz. W związku z pojawiającymi się tendencjami do wykorzystywania do lokat aktywów funduszy emerytalnych złożonych konstrukcji prawnych i ekonomicznych (tzw. instrumentów strukturyzowanych), których celem jest kreowanie instrumentów finansowych, których fundusze emerytalne nie mogą bezpośrednio nabywać z powodu istniejących ograniczeń (np. art. 144 ustawy) i których treść

ekonomiczna jest często oderwana od treści formalnoprawnej (np. instrumenty dłużne, które nie dają gwarancji zwrotu kapitału wraz z odsetkami i których wartość zależy wprost od kursu akcji, których fundusz nie może bezpośrednio nabywać), proponuje się określenie dodatkowego ograniczenia, które uniemożliwiłoby takie praktyki.

Jednocześnie, proponuje się utrzymanie przepisu stanowiącego, iż w celu obliczenia maksymalnej części aktywów funduszu w poszczególnych kategoriach lokat, dla celów ustalenia zgodności z obowiązującymi ograniczeniami, do wartości dłużnych papierów wartościowych zalicza się wartość naliczonych odsetek na dzień wyceny.

Projekt rozporządzenia nie wymaga uzyskania zgody Prezesa Rady Ministrów na ujęcie w Programie pracy Rady Ministrów na 2011 r., z uwagi na fakt, iż był on procedowany łącznie z pilnym projektem ustawy o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 maja 2011 r. Wyznaczenie tak ujętego terminu jest uzasadnione terminem wejścia w życie zasadniczych dla przedmiotowego aktu wykonawczego regulacji ustawy z dnia 25 marca 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 75, poz. 398), tj. dnia 1 maja 2011 r.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej. Projekt nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących notyfikacji norm i aktów prawnych.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Finansów. Do Ministerstwa nie wpłynęły żadne opinie w trybie wyżej wymienionej ustawy.